

בית שמאי פרק שלשה עשר יבמות

ז א מיי פ"ח מס' גירושין ה' נח סג' ע"ג נ טו"ע ח"י"ע סי' קס ס"ג יא וסי' קסג ס"ג יד : ח ב ב מ"י פ"ד מס' אלוטו ה' ז וסי' מס' גירושין ה' ז סג' ע"ג נח טו"ע טס ס' נג ס"ג ז וסי' קס ס"ג א ב :

מירי דהוה אבעלת הגט . הקשה רבינו יהודה ח"כ מיאנה בצבעל אמאי מותרת לאביו נישוח מירי דהוה אבעלת הגט שאכורה לאביו ולאומר דשמה הכא סידך למיחש טפי כיון שאינה אשתו ואינה אכורה במיאון ה"ה דגט לא אכר לה כיון שאינה אשתו :

מאן

לא הוודו לו אמר אביו רב . משמע אכל ר' אושעיא הודה לו ומיאנה בזה מותרת לאחין דקאמר היינו לכל האחין ה"ל כרבי אושעיא דאמר אינה ממאנת לזיקתו מאן לא הוודו לו רבי אושעיא דיש לו דאין מיאון לכולה זיקה אכל רב אבי הודה לו דאית ליה אין מיאון לחצי זיקה הא לכולה זיקה יש מיאון והא דקאמר מותרת לאחין היינו אף לו כיון דאין מיאון לחצי זיקה איכא דאמרי אמרו רב אבי וכל שכן ר' אושעיא וכן פירש בקונטרס :

תרי

קטורי עבדו ביה . בירושלמי פריך אילו העושה דבר שלא כשורה מותרין ערוה שלו ומשני רב מסדא (ה"א) הדא אמרה עברה ומיאנה מן הגשואין ואלא בפניו על דעתיהו דביט שמיא מילונה מיאון ואין זו קושיא כי"כ דאיכא למימר דקידושי קטנה דרבנן ניהו ואפקעינהו רבנן לקידושין מנייהו :

מבשרין

בשנים . הוא הדין בחד אלף שלריך

לעדות שמיאנה :

הלכה כאותו הווג . פ"ח דוקא בדיעבד אבל לדעתיה לא דמכשירים ידעבד משמע : אפי'

אמר אביו רב רבא אמר רבי אושעיא ואמרי לה רב אסי : בית שמאי אומרים בפניו וכו' : תניא אמרו להן בית הלל לבית שמאי והלא פישון הגמל מיאנה אשתו שלא בפניו אמרו להן ב"ש לבית הלל פישון הגמל במדה כפוישה מדר לפיכך מדרו לו במדה כפוישה מדקא אכיל פירי פשיטא נשואה היא והאמרי ב"ש נשואה לא כמאנה תרי קטורי עבדו ביה : בית שמאי אומרים בפני בית דין וכו' : תנן התם *החליצה והמיואנין בשלשה מאן תנא אמר רבה בית שמאי היא אביו אמר אפי' תימא בית הלל עד כאן לא קאמרי בית הלל אלא דלא בעינן מומחין אבל שלשה בעינן כדתניא *בית שמאי אומרים בפני בית דין וכו' וב"ה אומרים בפני בית דין ושלא בפני בית דין ואלו מודים שצריך שלשה רבי יוסי בר יהודה ורבי אלעזר ברבי *שמעון מבשרין בשנים אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן הלכה *כאותו הווג : בית שמאי אומרים תמאן וכו' : והא מיאנה חדא זימנא אמר שמואל עד שתגדיל ותאמר רוצה אני במיאונים הראשונים עולא אמר תרתי קתני או שתמאן ותגדיל ותיאירם או שתמאן ותנישא לאלתר בשלמא עולא היינו דקתני עד שתגדיל *ותנישא אלא לשמואל עד שתגדיל ותאמר מיבעי ליה קשיא : **בתני** אי זו היא קטנה שצריכה למאן כל שהשיאוה אמה *ואחיה לדעתה יהשיאוה שלא לדעתה אינה צריכה למאן רבי תנינא בן אנטיגנוס אומר ר' כל תינוקת שאינה יכולה לשמור קידושיה אינה צריכה למאן ר' (ב) אלעזר אומר אין *מעשה קטנה כלום אלא כמפתה בת ישראל לכהן לא תאכל בתרומה בת כהן לישראל תאכל בתרומה רבי אליעזר בן יעקב אומר כל עכבה שהיא מן האיש כאילו היא אשתו כל עכבה שאינה מן האיש כאילו אינה אשתו : **גמ'** אמר רב יהודה ואמרי לה במתניתא תנא בראשונה היו כותבין גפ מיאון לא רעינא ביה ולא צבינא ביה ולית אנא בעיא להתנסבא ליה כיון דחזו דנפיש דיבורא אמרי

ומיאנא עקרא . שלא תהא לריכה גט לביאחו דהא אמרי ב"ה ממאנת צביס דומיא דבעל : נישואין קמאי עקרא . וקוד אין כאן זיקה : כל שיכולס למאן . בפרק קמא (ע"ל ב) בזה קטנה הגשואה לאחיו ולא קיבל אביה קידושין כגון שהשיאה אביה תחלה לאחר ונתגרשה והיא יתומה בחיי האב ויכולה למאן ולא מיאנה בו ומה לרסה מוללת (ג) שאינה לרס הכח להפטר משום לרס ערוה האיל והבט יכולה למאן אינן נישואין גמורין ולא מתייבמת האיל ולא מיאנה הכח הויה לה הך לרס ערוה במקלת : **לרס ערוה שאני** . דאע"ג דמהני מיאון לקטנה יבמה בעלמא למיפק בלא חליצה לא מהני לגבי ערוה אס מיאנה באביה שהוא יבמה למיחוי לרסה מותרת ליבס : **דאפי רמי בר יחזקאל** . קטנה שמיאנה בצבעל מותרת ליבסא לאביו (ד) דעקריתיה לגשואין והויה כאלטסה ומפוסה אכל מת בצעלה ולא מיאנה בו ומיאנה צביס אע"ג דנפקא בלא חליצה אלמא נישואי קמאי עקרא אפי"ה אכורה לאביו מפני מראית העין דמשעת נפילה דאהני נישואי קמאי למיפל קמי יבס ולהלכה מיאון לגבי יבס נראית כלתו של חמיה : **ס"ג** . אע"ג דעקרא לנישואי קמאי נראית לרסה לרס בזה הויה אהני נישואי אחיו צבתו למרמי קמיה : **מיאנס** . יבמה באחד מן האחין יבמין אכורה לטבין : אבעלת **סג** . אס נתן לה האחד גט פסלה על כולן : **אמר אביו רב** . לא הודה לו דאיהו אמר לעיל מיאנה בזה אכורה ליה : **רבי אושעיא לא הוודו לו** . מדקאמר ר' יוחנן מותרת לאחין אע"ג דאיהו גופיה נמי במשמע ומינה אי איכא אחין אין דהוה ליה מיאון לחצי זיקה כרב אבי אכל בחד יבס דמיאנה צזיקה שלימה אכורה ולרבי אושעיא אפי' בחד יבס נמי שריח דאין מיאון לזיקה : **ואמרי לס רב אפי** . נמי לא הודה לו וכל שכן רבי אושעיא דרבי יוחנן דוקא לאחין אמר ולא לו : **במדס כפוסס מדר** . במדה כפוישה מדר לשון אונאה כמודר בשולי המדה וחברו מלאכי בתוספתא דאלות קדירה שהיא נחונה כ' היתה כפוסה לשון הספיקי באפר (איכס ג) שהיה מפסיד נכסי מלוג שלה : **תרי קטורי עבדו ביה** . שני קטרים עשו עליו לרעתו : **וסרי מיאנס חדא זימנא** . בצעלה ואמאי קתני ותמאן ותנשא : **רולס אני** . שמה חורה : **פרתי קמני** . לאו למייהר למאן זימנא אחריתי אלף קמני מילי נינהו ממאנת וממאנת מליאירם לאחר עד שתגדיל כדי שלא תחזור ותמאן בשני או אס לרסה להנשא ממאנת בצבעל ותנשא לאלתר דהו לא ממאנת לבית שמיא דנשואה היא :

ומציא עקרא אלא ביאה ומאמר דהוה קעביד מציא עקרא זיקה דרחמנא רמא עלה לא מציא עקרא עולא אמר ממאנת אף לזיקתו מאי מעמא נישואי קמאי קא עקרא איחיביה רבא לעולא *כל שיכולה למאן ולא מיאנה צרתה חולצת ולא מתייבמת ואמאי *תמאן השתא ותעקריתיה לנישואי קמאי ותתייבם צרתה צרת ערוה שאני דתני רמי בר יחזקאל *מיאנה בעל מותרת לאביו ביבם אכורה לאביו אלמא בשעת נפילה נראית ככלתו הכא נמי בשעת נפילה נראית בחו אמר רב *מיאנה בזה אכורה לזה מירי דהוה אבעלת הגט בעלת הגט לאו כיון דאיתסרא לה לחד איתסרא (ה) ליה לכולהו הכא נמי לא שנא *וישמואל אמר *מיאנה בזה מותרת לזה ולא דמיא לבעלת הגט בעלת הגט הוא דקא עביד בה הכא היא קעבדא ביה דאמרה לא רעינא כן ולא צבינא כן כן הוא דלא רעינא הא בחברך רעינא רב אסי אמר מיאנה בזה מותרת אפילו לו לימא רבי אושעיא סבירא ליה דאמר אינה ממאנת לזיקתו בחד יבס הכי נמי דמציא עקרא הכא בשני יבמין עסקינן דאין מיאון לחצי זיקה כי אתא רבין אמר רבי יוחנן מיאנה בזה מותרת לאחין ולא הוודו לו מאן לא הוודו לו

אמר רבי אושעיא ואמרי לה רב אסי : בית שמאי אומרים בפניו וכו' : תניא אמרו להן בית הלל לבית שמאי והלא פישון הגמל מיאנה אשתו שלא בפניו אמרו להן ב"ש לבית הלל פישון הגמל במדה כפוישה מדר לפיכך מדרו לו במדה כפוישה מדקא אכיל פירי פשיטא נשואה היא והאמרי ב"ש נשואה לא כמאנה תרי קטורי עבדו ביה : בית שמאי אומרים בפני בית דין וכו' : תנן התם *החליצה והמיואנין בשלשה מאן תנא אמר רבה בית שמאי היא אביו אמר אפי' תימא בית הלל עד כאן לא קאמרי בית הלל אלא דלא בעינן מומחין אבל שלשה בעינן כדתניא *בית שמאי אומרים בפני בית דין וכו' וב"ה אומרים בפני בית דין ושלא בפני בית דין ואלו מודים שצריך שלשה רבי יוסי בר יהודה ורבי אלעזר ברבי *שמעון מבשרין בשנים אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן הלכה *כאותו הווג : בית שמאי אומרים תמאן וכו' : והא מיאנה חדא זימנא אמר שמואל עד שתגדיל ותאמר רוצה אני במיאונים הראשונים עולא אמר תרתי קתני או שתמאן ותגדיל ותיאירם או שתמאן ותנישא לאלתר בשלמא עולא היינו דקתני עד שתגדיל *ותנישא אלא לשמואל עד שתגדיל ותאמר מיבעי ליה קשיא : **בתני** אי זו היא קטנה שצריכה למאן כל שהשיאוה אמה *ואחיה לדעתה יהשיאוה שלא לדעתה אינה צריכה למאן רבי תנינא בן אנטיגנוס אומר ר' כל תינוקת שאינה יכולה לשמור קידושיה אינה צריכה למאן ר' (ב) אלעזר אומר אין *מעשה קטנה כלום אלא כמפתה בת ישראל לכהן לא תאכל בתרומה בת כהן לישראל תאכל בתרומה רבי אליעזר בן יעקב אומר כל עכבה שהיא מן האיש כאילו היא אשתו כל עכבה שאינה מן האיש כאילו אינה אשתו : **גמ'** אמר רב יהודה ואמרי לה במתניתא תנא בראשונה היו כותבין גפ מיאון לא רעינא ביה ולא צבינא ביה ולית אנא בעיא להתנסבא ליה כיון דחזו דנפיש דיבורא אמרי

לח תחל כו' דמי שלא נשאת דמי : כל עכבה כו' . כל מה שהיא מעוכבת אללו בשבילו כאילו היא אשתו ובמרתא מפרש מה היא : **גמ'** אפי'

מתני . אין מעשה קטנה אלא כמפוסס . כדקתני ב"ה ישראל לכהן כמפוסס . כדקתני ב"ה ישראל לכהן חתי

לח תחל כו' דמי שלא נשאת דמי : כל עכבה כו' . כל מה שהיא מעוכבת אללו בשבילו כאילו היא אשתו ובמרתא מפרש מה היא : **גמ'** אפי'

לח תחל כו' דמי שלא נשאת דמי : כל עכבה כו' . כל מה שהיא מעוכבת אללו בשבילו כאילו היא אשתו ובמרתא מפרש מה היא : **גמ'** אפי'

תוס' תר מקמאי ר' הנינא בן אנטיגנוס אומר איוו היא קטנה שצריכ' למאן כל שיודעת לשמור קדושיה אינה יודעת אינה צריכה למאן כבר כתבתי בזה כל הצורך בניסיון בפ' התקבל :

[ע"ל ב:]

[ע"ל יב.]

[ג"ז סג]

[ע"ל יב.]

הגהות הב"ח (ה) נמי איסורא לס לכולהו : (ב) שם במשנה ר' אליעזר אומר : (ג) רש"י ד"ה כל שיכולה וכו' שאין זו לרס הכח : (ד) ד"ה דתי רמי וכו' דעקריתיה לגשואין .

ע"ל קא : פסודין ב

ע"ל קא : ע"ש דאיתא בפני ב"ד סוסחיים

[ע"ל קא : חליצה ב"ה יוסי]

ג"ז סג

[גירסת ר"ף וד"ס א' אחיה]

ע"ל סג : [קמן קמ'] כפוסס קא .